

Tachtig jaar oorlog in de klas

Willem van Oranje en de Geuzen

Leeftijd: **16 – 18 jaar**
 Niveau: VO bovenbouw

Vakgebied

Geschiedenis. Tijdvakken:
 Ontdekker en hervormers (1500 – 1600)
 Regenten en vorsten (1600 – 1700)

Kernbegrippen

Katholicisme, protestantisme, Reformatie, Geuzen

Kerdoelen

Deze video sluit aan bij de havo/vwo eindtermen:
 - De protestantse reformatie die splitsing van de christelijke kerk in West-Europa tot gevolg had;
 - Het streven van vorsten naar absolute macht;
 - Het conflict in de Nederlanden dat resulteerde in de stichting van een Nederlandse staat.

Verdieping

De serie 'Tachtig jaar oorlog in de klas' bestaat uit de volgende acht afleveringen:

[Beeldenstorm / Willem van Oranje en de Geuzen/ Victorie in Alkmaar / De pacificatie van Gent / De moord op Willem van Oranje / Prins Maurits van Oranje / De strijd na het twaalfjarig bestand / De vrede van Münster](#)

Antwoorden

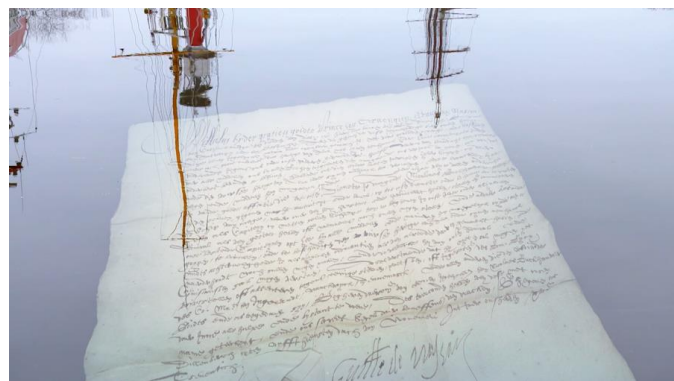
- 1 Om zijn bezittingen terug te krijgen en om Filips II en de Hertog van Alva te verslaan.
- 2 Heiligerlee
- 3 Omdat veel mensen uit Nederland daarheen gevlucht waren.
- 4 Dat de graan- en voedseltoevoer vanuit de Oostzee naar Amsterdam werd tegengehouden.
- 5 Omdat zij steeds meer buitgemaakt geld in eigen zak staken i.p.v. af te staan aan Willem van Oranje.
- 6 Doordat de wind verkeerd stond voor de zeilschepen.
- 7 Dat ze nog liever door de Turken zouden worden overheersd dan door Filips II (paaps was een scheldwoord voor Katholiek).
- 8 De katholieken zagen het als inname (omdat de Geuzen protestants waren). De protestanten/calvinisten zagen het als bevrijding.

Samengevat

In 1568 begint de opstand in de Nederlanden tegen de Spanjaarden. Over land vecht Willem van Oranje met zijn legers. Bij Heiligerlee in Groningen wint hij zijn eerste slag. Vanuit zee wordt hij geholpen door de watergeuzen. In 1572 nemen zij Den Briel in. Het zijn de eerste successen in de opstand.

Kijkvragen

- 1 Om welke twee redenen verzamelt Willem van Oranje een leger om de Nederlanden binnen te trekken?
- 2 Bij welke plaats behaalt het leger van Willem van Oranje zijn eerste overwinning?
- 3 Waarom opereerden de Nederlandse watergeuzen vanuit Emden in Duitsland?
- 4 Wat wordt bedoeld met de opmerking 'hier kon je de strot van Amsterdam afknippen'?
- 5 Waarom verwerden de watergeuzen van kapers langzaam tot piraten?

- 6 De watergeuzen wilden eigenlijk naar Texel varen, maar kwamen in Brielle terecht. Waardoor kwam dat?
- 7 Wat hield de uitdrukking 'liever Turks dan Paaps' in?
- 8 Sommigen spreken over de inname van Brielle, anderen over de bevrijding van Brielle. Wie zagen het als inname en wie als bevrijding?

Tachtig jaar oorlog in de klas

Willem van Oranje en de Geuzen

Leeftijd: **16 – 18 jaar**
 Niveau: VO bovenbouw

Vakgebied

Geschiedenis. Tijdvakken:
 Ontdekker en hervormers (1500 – 1600)
 Regenten en vorsten (1600 – 1700)

Verdieping

De serie 'Tachtig jaar oorlog in de klas' bestaat uit de volgende acht afleveringen:

Beeldenstorm

Willem van Oranje en de Geuzen

Victorie in Alkmaar

De pacificatie van Gent

De moord op Willem van Oranje

Prins Maurits van Oranje

De strijd na het twaalfjarig bestand

De vrede van Münster

Profielwerkstuk

Vind je dit een interessant onderwerp en wil je dit gebruiken voor je profielwerkstuk?

De thema's 'Tachtigjarige oorlog' en 'Gouden Eeuw' zijn te gebruiken als onderwerp voor je profielwerkstuk voor de vakken Geschiedenis en Maatschappijleer.

Studiekeuze

Ben je benieuwd welke studies passen bij het onderwerp uit deze video? Je zou bijvoorbeeld het volgende kunnen studeren:

HBO:

Leraar Geschiedenis
 Cultureel erfgoed
 European Studies

WO:

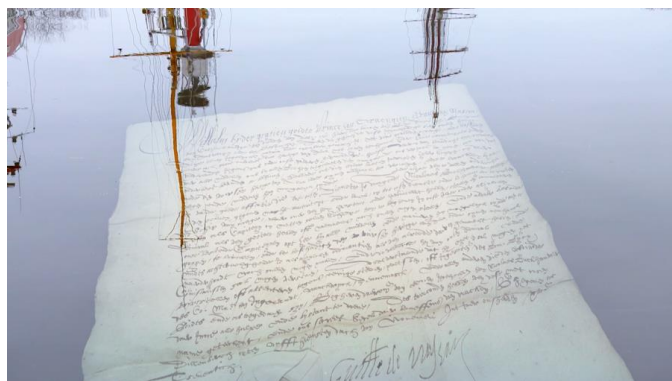
Geschiedenis
 Lerarenopleiding geschiedenis en staatsinrichting

Samengevat

In 1568 begint de opstand in de Nederlanden tegen de Spanjaarden. Over land vecht Willem van Oranje met zijn legers. Bij Heiligerlee in Groningen wint hij zijn eerste slag. Vanuit zee wordt hij geholpen door de watergeuzen. In 1572 nemen zij Den Briel in. Het zijn de eerste successen in de opstand.

Kijkvragen

- 1 Om welke twee redenen verzamelt Willem van Oranje een leger om de Nederlanden binnen te trekken?
- 2 Bij welke plaats behaalt het leger van Willem van Oranje zijn eerste overwinning?
- 3 Waarom opereerden de Nederlandse watergeuzen vanuit Emden in Duitsland?
- 4 Wat wordt bedoeld met de opmerking 'hier kon je de strot van Amsterdam afknippen'?
- 5 Waarom verwerden de watergeuzen van kapers langzaam tot piraten?

- 6 De watergeuzen wilden eigenlijk naar Texel varen, maar kwamen in Brielle terecht. Waardoor kwam dat?
- 7 Wat hield de uitdrukking 'liever Turks dan Paaps' in?
- 8 Sommigen spreken over de inname van Brielle, anderen over de bevrijding van Brielle. Wie zagen het als inname en wie als bevrijding?